

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет педагогіки та психології

Кафедра методик дошкільної та початкової освіти

OK 17 Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень

СИЛАБУС

2020 – 2021 навчальний рік

Силабус – це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силабус розробляється відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця відповідного рівня та згідно навчального і робочого навчального планів, з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Силабус розглянутий на засіданні кафедри методик дошкільної та початкової освіти.

Протокол від «25» серпня 2020 року № 1
Завідувач кафедри _____ (підпис) (_____ Гладі О. І. _____) (ініціали та прізвище)

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методик дошкільної та початкової освіти Вдовенко В. В.

Ел. адреса: violetavv2015@gmail.com

Інша контактна інформація:

2. Опис навчальної дисципліни

Назва дисципліни:	Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень
Спеціальність:	011 Дошкільна освіта (перехресний вступ)
Освітньо-професійна програма:	
Рівень вищої освіти:	магістр
Форма навчання:	заочна
Курс:	I

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Нормативна
Кількість кредитів –	4
Блоків (модулів) –	2
Загальна кількість годин –	120
Тижневих годин для денної форми навчання:	Згідно розкладу
Лекції	6 год.
Практичні, семінарські	4 год.
Лабораторні	
Самостійна робота	110
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	
Вид підсумкового контролю:	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті університету	
Зв'язок з іншими дисциплінами	Педагогіка дошкільна, загальна психологія, вікова психологія

3-4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень» є професійна підготовка студентів до практичної роботи з дітьми з розвитку елементарних математичних уявлень у дошкільників у відповідності з вимогами Базового компоненту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень» є:

- забезпечити ознайомлення студентів з деякими питаннями теорії елементарної математики, особливостями дитячих уявлень про кількість, розмір, форму, простір і час, з методами навчання математики дітей у різних вікових групах дошкільного навчального закладу, співвідносячи ці питання з вимогами дидактики;
- навчити студентів орієнтуватися в методичній літературі, сучасних дослідженнях педагогів з окремих проблем формування математичних понять у дітей дошкільного віку, самостійно працювати з нею;
- сприяти набуттю практичних умінь і навичок навчання основ математики: планувати роботу з дітьми, використовувати різні форми з дітьми на основі індивідуалізації та диференційованого підходу в навчанні дітей, виготовляти та використовувати дидактичні посібники, культивувати інтерес до надбань національної культури; забезпечувати наступність у роботі дошкільного навчального закладу і сім'ї, здійснювати діагностику математичного розвитку дітей.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

основні теоретичні положення курсу, етапи становлення МФЕМУ, базові змістові лінії логіко-математичної підготовки дошкільників, традиційні методичні підходи до організації навчання математики на дошкільному етапі;

вміти:

- складати конспекти занять різних типів (ознайомлювальні, тренувальні, узагальнюючі, комбіновані, інтегровані) з математичної підготовки дошкільнят, аналізувати заняття, добирати систему завдань до конкретної теми, використовувати новітні технології навчання математики на дошкільньому етапі;
  - здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування завдань спеціальності, відтворювати факти (дати, події, принципи й закономірності суспільного розвитку), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, робити висновки, аргументувати свої думки;
  - розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях;
  - планувати, організовувати та проводити дослідження психічних процесів та психологічних властивостей особистості, здійснювати педагогічну взаємодію з урахуванням соціальної ситуації розвитку окремих дітей та мікроклімату групи, забезпечувати м'які корегуючі (психотерапевтичні) впливи щодо окремих напрямів розвитку особистості;
  - практикувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин;
- розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами.

Результати навчання (компетентності):

ІК – Інтегральна компетентність. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільньої освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільньої освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

К32 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

К33 – Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

К34 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові компетентності):

КС1 – Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС2 – Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС5 – Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС9 – Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання:

ПРН01 – Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні

ПРН02 – Упроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу

ПРН08 – Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН10 – Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

5. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / дата / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
1.	<p>Тема 1. Ознайомлення з курсом методики, значення і завдання курсу, роль математичних знань для всебічного розвитку дошкільників та підготовці їх до сучасної школи.</p> <p>Призначення курсу методики. Значення та завдання методики формування елементарних математичних уявлень у дітей. Роль математичних знань у розумовому розвитку дитини.</p>	Лекція (1 год)	[10]; [13]	Опрацювати питання з теми	5	Згідно розкладу
2.	<p>Тема 2. Порівняльний аналіз програм з логіко – математичного розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p>Аналіз програмових завдань з формування математичних уявлень за програмами «Українське дошкілля», «Дитина», «Впевнений старт». Напрями підрозділу «Логіко-математичний розвиток» у програмах. Вікові можливості, освітні завдання. Кількість та лічба, величина, геометричні фігури, орієнтування в просторі, орієнтування в часі. Принципи формування програмових завдань.</p>	Лекція (1 год)	[1] – [5]	Обрати дві програми з логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку та здійснити їх порівняльний аналіз.	5	Згідно розкладу
3.	<p>Тема 3. Загальнодидактичні принципи навчання основ математики в ЗДО. Роль дидактичних засобів навчання у математичному розвитку дітей. Засоби наочності; види наочного матеріалу, їх призначення; вимоги до наочності; способи використання наочного матеріалу.</p>	Лекція (1 год)	[8]; [13]	Опрацювати питання з теми	5	Згідно розкладу
4.	<p>Тема 4. Методи і прийоми навчання математики в ЗДО. Види методів та прийомів за джерелами одержання знань (наочні, словесні, практичні), доцільність їх використання та вимоги до</p>	Лекція (1 год)	[10]; [13]	Опрацювати питання з теми.	5	Згідно розкладу

	них. Основоположники теорії методики ФЕМУ про методи та прийоми навчання дітей. Класифікація методів навчання за джерелами одержання знань. Методичні прийоми – складові частини методу. Значення та вимоги до бесіди, пояснення. Демонстрація, спостереження – активні форми чуттєвого пізнання, вимоги до їх організації. Місце та значення практичних методів навчання математики. Дидактична гра – метод та прийом навчання, вимоги до підготовки та організації.			Підібрати 3-4 дидактичні гри (для різного віку) на формування елементарних математичних уявлень дошкільників.		
5.	Тема 5. Вікові можливості дітей раннього віку. Зміст і методи роботи в групах раннього віку. Сприйняття і відтворення множин. Особливості сприйняття величини предметів. Ознайомлення з формою предметів. Сприйняття простору. Орієнтування в часі.	Практичне заняття (1 год)	[8]; [13]; [30]	Опрацювати питання з теми.	5	Згідно розкладу
6.	Тема 6. Демонстрування ігор- занять та наочності до них з сенсорного розвитку дітей раннього віку. Поняття «1 – багато», «стільки- скільки», «більше- менше». Демонстрування студентами прийомів формування математичних уявлень з використанням наочності, організації дітей (ігрові ситуації, сюрпризні моменти) на заняттях, повсякденному житті. Аналіз проведеної роботи: відповідність підбору прийомів навчання віку дітей, їх індивідуальним можливостям; доцільність підбору наочних посібників; забезпечення комплексного вирішення програмових завдань; інтерес дітей до заняття; диференційований підхід до навчання у зв'язку з індивідуальними особливостями дітей.	Практичне заняття (1 год)	[10]; [13]	Підготувати фрагмент заняття	5	Згідно розкладу
7.	Тема 7. Формування математичних уявлень у дітей 4- го року життя. Кількість та лічба. Порівняння контрастних множин, вирівнювання множин. Етапи ознайомлення дітей дошкільного віку з утворенням числа. Утворення чисел 2 – 5. Демонстрування прийомів, порівняння	Практичне заняття (1 год)	[8]; [13]	Підготувати конспект заняття. Виготовити наочність до заняття	10	Згідно розкладу

	множин, утворення чисел. 2- 5.					
8.	Тема 8. Особливості організації роботи з логіко-математичного розвитку на заняттях та інших видах діяльності. Етапи ознайомлення з геометричними фігурами. Особливості організації роботи з дітьми з врахуванням їх вікових, індивідуальних особливостей: визначення об'єму матеріалу для дітей; використання наочності, ігрових ситуацій; різноманітність видів діяльності на занятті; мова вихователя – важливий фактор у навчанні дітей. Ознайомлення студентів з орієнтовним розподілом програмового матеріалу з навчання математики.	Практичне заняття (1 год)	[10]; [13]	Підготувати конспект заняття. Виготовити наочність до заняття	5	Згідно розкладу
9.	Тема 9. Завдання та методичні прийоми формування у дітей молодшого дошкільного віку часових та просторових уявлень на заняттях та інших видах діяльності.	Лекція (1 год)	[8]; [13]; [30]	Підготувати повідомлення з теми, використовуючи джерела іноземною мовою	5	Згідно розкладу
10.	Тема 10. Комплексне вирішення прийомів формування уявлень про кількість, форму, величину, час та простір в ЗДО та сім'ї.	Лекція (1 год)	[10]; [13]; [30]	Підготувати повідомлення з теми, використовуючи джерела іноземною мовою	10	Згідно розкладу

6. Література для вивчення дисципліни

Базова література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В.,

- Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. — К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І.Білан; за заг. ред О. В. Низьковської— Тернопіль: Мандрівець, 2017. – 256 с.
3. Державна національна програма «Освіта» /Україна XXI століття/. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF#Text>
4. Закон України «Про освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. МАЛЯТКО: програма виховання дітей дошкільного віку. Затверджено Міністерством освіти і науки України / Авт. кол. З.П.Плохій, С.Є. Кулачнівська, С.О.Ладивір та ін. _ К., 2001 р.
6. Бежанова М.О. Цікава математика. – . Д.: Сталкер, 1999. — 320 с.
7. Щербакова, К. Й. Методика формування елементів математики в дошкільників [Текст] : навч. посіб. для студ. спец. "Дошкільне виховання" вищ. навч. закл. III, IV рівня акредитації / Щербакова К. Й. ; Європ. ун-т. - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2011. - 261 с. : рис. - Бібліогр.: с. 257-260
8. Пагута Т.І. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників: навчально-методичний посібник / Т.І. Пагута. – Львів, «Новий світ-200», 2019. – 298 с.
9. Сазонова А.В. Загальнотеоретичні основи природничо-математичної освіти дітей дошкільного віку. – К.: Видавничий дім «Слово», 2010. – 248 с.
10. Старченко В.А. Формування логіко-математичної компетентності у старших дошкільників: Навч.-метод. посібник до Базової програми розвитку дитини дошк. віку «Я у світі». – К.: Світич, 2009. – 80 с.
11. Формирование элементарных математических представлений у дошкольников: учеб. Пособие для студентов пед. институтов по спец. № 2110 " Педагогика и психология (дошк.)" / Р. Л. Березина [и др.] ; под ред. А. А. Столяра. - М. : Просвещение, 1988. - 303 с. : ил. - Библиогр.: с.300
12. Форощук, Олександр Олександрович. Математика для початкових класів [Текст] : навч. посібник / О. О. Форощук, Н. Є. Форощук. - К. : А.С.К., 2002. - 381 с.
- 13.Щербакова К.Й. Методика формування елементів математики у дошкільників: навч.посібник. – К.: Вид-во Європейського університету, 2011. – 262 с.
14. Машовець М., Стеценко І. Навіщо дошкільнику математика / М.Машовець, І. Стеценко. - К.: «Шкільний світ», 2009.- 128с.

15. Машовець М.А. Математична скарбничка: метод. посібник. для виховат. дошк.навч. закл.:у 2-х част.Ч.1./М.А.Машовець.- К.:СІМ КОЛЬРІВ, 2014.-64с.-(Серія «Дошколярик: кроки зростання»).
16. Щербакова К. Й. Теорія і методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку: навчальний посібник / К. Й. Щербакова, О. Г. Брежнєва. - Мелітополь : Вид. буд. Мелітопольської міської друкарні, 2015. - 200 с.
17. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років /наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. ред.:Г.В.Беленька, М.А.Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. - Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2016.-304с.
18. Старченко В. Сучасний погляд на логіко -математичну компетентність дошкільника /В. Старченко//Дитячий садок. - 2009. - №27 (507). - липень. - С. 28-30.
19. Старченко, Валентина Андріївна. Формування логіко-математичної компетентності у старших дошкільників: навч.-метод. посібник до Базової програми розвитку дитини дошк. віку "Я у Світі" / Валентина Андріївна Старченко; В.о. АПН України. Ін-т проблем виховання .– К. : Світич, 2009.– 80 с.

Допоміжна література

20. Артемова, Л. В. Колір. Форма. Величина. Число. [Текст]: для кожної дитини, родини, вихователя, вчителя / Л.В. Артемова. - К.: Томіріс, 1997. - 176 с.
21. Баглаєва Н. Сучасні підходи до логіко-математичного розвитку дошкільнят / Дошкільне виховання. – 1999. – № 7. – 3 – 4 с.
22. Белошистая А.В. Формирование развития математических способностей дошкольников. Курс лекций для студ. дошкольных факультетов. – М., Гуманит. Изд. Центр. ВЛАДОС, 2003. 400с.
23. Богуш А.М. Українське народознавство в дитячому садку. – Навч. посібник - К.: Вища шк., 2003. - 206с.
24. Богданович М.В. Математична веселка. – К., 1992. – 96 с.

Література іноземною мовою

25. Douglas H. Clements (2001) Mathematics in the Preschool // Teaching Children Mathematics, Vol. 7, No. 5 (JANUARY 2001), pp. 270-275.
26. Edens, K., M., & Potter, E. F. (2013). An exploratory look at the relationships among math skills, motivational factors and activity choice. Early Childhood Education Journal, 41, 235-243.

27. Epstein, A. (2007) The intentional teacher: Choosing the best strategies for young children's learning. Washington DC. National Association for the Education of Young Children, pp. 8-9.
28. O'Brien, N. (2015). Strategies for teachers developing strategies for mathematics in early childhood education. He Kupu 4(1), pp18-22. Retrieved from www.hekupu.ac.nz/index.php?type=journal&issue=21&journal=341.
29. Stern, F. L. (2011). Adding math, subtracting tension: A guide to raising children who can do math, prekindergarten–Grade 2. Reston, VA: National Council of Teachers of Mathematics.
30. Thérèse Dooley, Elizabeth Dunphy, Gerry Shiel, Dolores Corcoran, Thérèse Farrell, Siún NicMhuirí, Maura O'Connor, and Joe Travers (2014) Mathematics in Early Childhood and Primary Education (3–8 years). Teaching and Learning. – Dublin: National Council for Curriculum and Assessment.

Зарубіжні англomовні інтернет-сайти для вихователів ЗДО та батьків

31. [Preschool Lesson Plans, Preschool Themes & More for Preschool Teachers! \(preschool-plan-it.com\)](http://preschool-plan-it.com)
32. [Get Ready to Read!](#)
33. [Curriculum and Activities for Preschoolers - Stay At Home Educator](#)
34. [Encyclopedia on Early Childhood Development | \(child-encyclopedia.com\)](http://child-encyclopedia.com)

7. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Робота на практичних заняттях	Самостійна робота	Робота на лекційних заняттях	40	100
max – 20	max – 30	10		

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час іспиту. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 60 балів під час складання II блоків/модулів і 40 – балів за

екзамен.

Студент повинен підготувати під час практичних занять низку матеріалів: конспекти занять із заданих тем, виготовити наочність та роздатковий матеріал.

8. Підсумковий контроль

Питання до курсового екзамену (теоретичного спрямування) з «Теорії і методики формування елементарних математичних уявлень»

1. Методична система формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.
2. Аналіз БКДО (базового компоненту дошкільної освіти) та програми «Впевнений старт» щодо логіко-математичної підготовки дітей дошкільного віку.
3. Історія розвитку методики формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку.
4. Зміст логіко-математичної підготовки дошкільників за змістовими лініями та роками навчання. Освітні, виховні, розвивальні та практичні завдання формування елементарних математичних уявлень.
5. Методи логіко-математичної підготовки дітей дошкільного віку. Особливості використання методів навчання залежно від конкретної дидактичної мети, змісту, засобів та організаційних форм навчання математики дітей дошкільного віку.
6. Засоби формування елементарних математичних уявлень у дитячих дошкільних закладах. Вимоги до засобів наочності. Класифікація засобів навчання математики.
7. Форми організації роботи для логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку. Вимоги до сучасного заняття. Структура заняття. Підготовка вихователя до заняття.
8. Формування уявлень про множину у дітей дошкільного віку різних вікових груп.
9. Методичні прийоми порівняння чисельності множин. Просторовий образ множини.
10. Етапи формування поняття цілого невід'ємного числа.
11. Формування уявлень про число у дітей різних вікових груп. Молодша група.
12. Формування уявлень про число у дітей різних вікових груп. Середня група.
13. Формування уявлень про число у дітей різних вікових груп. Старша група.
14. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з дією додавання. Роль засобів наочності. Теоретична основа арифметичних дій.
15. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з дією віднімання.
16. Методика ознайомлення дітей дошкільного віку з величиною. Загальні питання вивчення величин та одиниць їх вимірювання у дошкільних навчальних закладах. Розвиток уявлень про величини на сенсорній основі.
17. Методика формування уявлень про довжину та одиниці довжини. Вимірювальна діяльність. Умовна мірка.
18. Методика формування уявлень про масу та одиниці маси. Вимірювальна діяльність.
19. Методика формування уявлень про час та одиниці часу. Рік, місяць, тиждень, доба, година. Робота з календарем, годинником. Формування реального уявлення про час.

20. Методика формування уявлень про об'єм та одиниці об'єму.
21. Методика вивчення геометричного матеріалу дітьми дошкільного віку. Геометричні фігури.
22. Загальні питання вивчення елементів геометрії у дошкільних навчальних закладах. Поняття про форму предметів. Формування поняття про геометричні фігури.
23. Сенсорні еталони у логіко-математичній підготовці в ДНЗ. Перцептивні дії.
24. Роль і місце арифметичних задач у доматематичній підготовці дошкільників. Загальні питання.
25. Методика розв'язування задачі на знаходження суми.
26. Методика розв'язування задачі на знаходження різниці.
27. Методика розв'язування задачі на знаходження невідомого доданка.
28. Методика розв'язування задачі на знаходження невідомого від'ємника.
29. Методика розв'язування задачі на різницеve порівняння.
30. Методика розв'язування задачі на збільшення на кілька одиниць (пряма форма).
31. Методика розв'язування задачі на зменшення на кілька одиниць (пряма форма).
32. Розвиток просторово-координатної діяльності дітей дошкільного віку (орієнтація на площині, у просторі). Формування уявлень про лінії (пряму, криву) та відрізок.
33. Ознайомлення з многокутниками. Трикутник. Чотирикутник. Прямокутник. Методика ознайомлення з геометричними тілами: кубом, циліндром, конусом.
34. Технології навчання математики дітей дошкільного віку: М. Монтессорі, М. О. Зайцева.
35. Технології раннього розвитку дітей дошкільного віку на заняттях з математики. (Кубики Нікітіна. Палички Кюїзенера. Круги Ейлера).
36. Розумовий розвиток дітей дошкільного віку. Структура розумового розвитку.
37. Розвиток дрібної моторики руки та формування графічних навичок у дітей дошкільного віку.
38. Наступність у логіко-математичному розвитку між дошкільною та початковою ланками освіти.
39. Тематичне планування логіко-математичного розвитку дошкільників.
40. Дидактичні ігри з математики для дітей дошкільного віку. Методика проведення дидактичної гри. Зазначте види ігор для дітей дошкільного віку: окресліть значення дидактичних ігор та вправ на математичному занятті.
41. Логіко-конструктивна навчально-пізнавальна діяльність дошкільнят (паперове конструювання).
42. Розвиток математичних уявлень та перспективне планування занять у ДНЗ.
43. Використання технологій навчання математики у ДНЗ.
44. Готовність дитини до навчання математики в початкових класах.

**Питання до курсового екзамену (практичного спрямування)
з «Теорії і методики формування елементарних математичних уявлень»**

1. Навести приклади дидактичних ігор щодо формування уявлень про множину у дітей дошкільного віку різних вікових груп.

2. Розробити фрагмент заняття з дошкільнятами щодо ознайомлення їх з множиною у дітей дошкільного віку молодшої та середньої.
3. Розробити фрагмент заняття з дошкільнятами щодо ознайомлення їх з множиною у дітей дошкільного віку старшої групи.
4. Навести приклад дидактичної гри щодо формування знань про склад числа та числовий ряд у дітей дошкільного віку.
5. Розробити фрагмент заняття з математики щодо формування поняття про числа та цифри у дітей молодшої та середньої групи.
6. Розробити фрагмент заняття з математики щодо формування поняття числа та цифри у старшої групи.
7. Скласти фрагмент заняття з математики використанням демонстраційної, роздавальної наочності.
8. Скласти фрагмент заняття щодо формування уявлень про довжину та одиниці довжини у дітей дошкільного віку. Молодша та середня група.
9. Скласти фрагмент заняття щодо формування уявлень про довжину та одиниці довжини у дітей дошкільного віку. Старша група.
10. Розробіть фрагмент заняття з математики щодо формування поняття про об'єм та одиниці об'єму дітей дошкільного віку. . Молодша та середня група.
11. Розробіть фрагмент заняття з математики щодо формування поняття про об'єм та одиниці об'єму дітей дошкільного віку. Старша група.
12. Розробіть фрагмент заняття з математики щодо формування уявлень про масу та одиниці маси у дітей дошкільного віку. Молодша та середня група.
13. Розробіть фрагмент заняття з математики щодо формування уявлень про масу та одиниці маси у дітей дошкільного віку. Старша група.
14. Розробіть фрагмент заняття з математики щодо формування уявлень про час та одиниці часу у дітей дошкільного віку різних вікових груп.
15. Розробіть фрагмент заняття з математики з вивчення дій додавання і віднімання у дітей дошкільного віку. Молодша та середня група.
16. Розробіть фрагмент заняття з математики з вивчення дій додавання і віднімання у дітей дошкільного віку. Старша група.
17. Розробити фрагмент заняття занять з орієнтації у просторі для дітей дошкільного віку різних вікових груп.
18. Розробити фрагмент заняття з розв'язування простих задач різного типу: на знаходження суми.
19. Розробити фрагмент заняття з розв'язування простих задач різного типу: на знаходження різниці.
20. Розробити фрагмент заняття з розв'язування простих задач різного типу: на знаходження невідомого від'ємника.
21. Розробити фрагмент заняття з розв'язування простих задач різного типу: на знаходження невідомого доданка.
22. Розробити фрагмент заняття з розв'язування простих задач різного типу: на різницеве порівняння.
23. Розробити фрагмент заняття з розв'язування простих задач різного типу: на збільшення на кілька одиниць (пряма форма).
24. Розробити фрагмент заняття з розв'язування простих задач різного типу: на зменшення на кілька одиниць (пряма форма).
25. Розробити фрагмент заняття з математики щодо формування поняття числа з використанням ігрових ситуацій (паличок Кюїзенера).
26. Навести приклади дидактичних ігор щодо формування уявлень про величину у дітей різних вікових груп.